

OBSAH.

Strana

- Předmluva 5
- I. Význam bytu pro člověka vůbec a dělníka zvlášť :
1. Jak soudil svatý Otec Lev XIII. o soukromém majetku.
 2. Působení bytu na duševní i tělesný vývoj člověka. Byt má zvlášť dělníkovi zabezpečovati klid a odpočinek. Požadavky zdravého bytu. Stavební řády české. Menších bytů stále ubývá. 3. Obraz bytu nedostatečného. Úřední prohlídka v Praze r. 1905 jistě takové byty našla. Následky nedostatečných obydlí. Obyvatelstvo stížené nouzí bytovou propadá alkoholu a jiným neřestem. 4. S nouzí bytovou potkáváme se i na venkově, hlavně tam, kde velkopřůmysl kořený zapustil. 5. Příčiny nouze bytové v městech: soustředění pracovních sil, nezdravá pozemková a stavební spekulace. 6. Zvýšená míra bydlení stavu dělnického nejde stejným krokem se zvýšenou měrou výživy. K zmírnění nouze bytové přispívá do jisté míry také bázeň před nakažlivinami 9
- II. Ještě dnes bydlí dělník nedostatečně: 1. Dělník bydlí v místnostech poměrně drahých a nepřiměřených. 2. Statistika dokazuje, že se v Čechách obytné poměry za posledních let zhoršily. 3. Obytné poměry středověkých měst. Otázka bytová dítko industrie. Správy měst nestačily úkolům které ukládal jim rychlý vzrůst měst, přilivem obyvatelstva venkovského. Nesnesitelné břemeno nájemné 4. Přelidnění bytů tříd méně zámožných u nás a jinde. Proč jsou byty přelidněné nezdravé. 5. Drahota bytů středních tříd. Poměr nájemného k příjmům. Statistické zákony bytové 6. Jak škodí zdraví byty přeplněné. Souvislost mezi nezdravým bytem a souchoťemi. Statistika prof. Maixnera o obětech tuberkulosity. 7. Jiné nakažliviny a přeplněné byty. Zhoubný vliv města na tělesný vývoj obyvatelstva. 8. Úřední péče o byty nutna, jaká v té příčině praxe v Anglii. Úkol bytového úřadu. 9. Instrukce o dozoru bytovém ve městě Curychu 23
- III. Mravní stránka otázky bytové: 1. Nedostatečný byt rozvratem života rodinného. Napomenutí Schmollerovo. 2. Nouze bytová znesnadňuje práci církve. 3. Příčinou

- nouze bytové je nynější hospodářský systém. 4. Summarium nouze bytové. 5. Bytová reforma je otázkou kulturní prvního řádu 38
- IV. Pomocné prostředky: 1. Zásady liberalismu v příčině otázky bytové. Jak představuje si řešení její sociální demokracie. 2. Jak chce řešiti otázku bytovou křesťanská politika sociální. 3. Stavební družstva a společnosti. 4. Státní moc musí zasáhnouti na ochranu hospodářsky slabších. Hunter o bezhlavé úpravě měst. 5. Počátek bytového ochranného zákonodárství. 6. Miqueláv návrh bytového zákonodárství. 7. Účinnost bytové ochrany zákonně závisí na stavební organizaci státní a obecní. 8. Sociální demokracie svaluje stavební povinnost na obec a stát. Odpomoci může koaliční duch, dostane-li se mu od povolaných k tomu činitelů podpory 44
- V. Činnost akciových společností a družstev stavebních: 1. Význam nemovitého vlastnictví pro dělníka. 2. Nezištná činnost akciov. staveb společností. Společnost Mylbúzká. 3. Stavební družstva dělnická, stinné stránky domků prodejných. 4. Výsledek činnosti jejich v Anglii, Německu a Švédsku. 5. Podpora družstev stavebních rakouským zákonem ze dne 8. července 1902. V Rakousku nedostává se stavebních družstev. 6. Lépe se osvědčují stavební společnosti, které staví domy nájemné 56
- VI. Společnosti stavební a úsporné pro stavbu domů nájemných: 1. Dvě jsou formy těchto organizací. Nadace Heřmana Meyera v Lipsku. Jejich mravní význam. 2. Počátek společností těch hledati jest v Anglii. Typem těchto společností v Německu je stavební a úsporný spolek hanoverský. 3. Stavební spolek berlínský. Veřejná podpora těchto společností je nutná. 4. Úspěšná činnost těchto společností přiměla vládu německou k dovolení, aby pojišťovny část svého kapitálu v nich ukládaly. Správa domů společenských, zřízení spolku. 5. Stavební společnosti bytů úřednických jinde a 6. u nás. 7. Některé nedostatky tohoto stavebního způsobu 69
- VII. Spolupůsobení obcí při obecně prospěšné stavbě: 1. Podpora této stavby je povinností obce. Na co se podpora ta omezuje. Stavba bytů ve vlastní režii ve Freiburce. 2. Kdy je obec povinna sama stavěti. 3. Kde potkáváme se s tímto zřízením? Obce mají vinu na bídě bytové. 4. Městské zřízení a zastoupení lidu dělného. 5. Stavební činnost anglických měst ve prospěch dělnictva. 6. V čem spočívá hlavní činnost obcí pokud jde o otázku bytovou 85
- A) Stavební plán a řád městský 95
- B) Pozemková politika obcí 105
- C) Zřizování útulen a domovin dělnických 113
- D) Obecní podpora drobné stavby domů rodinných a obecně prospěšné stavební činnosti 117
- E) Úřední bytový dozor 122

- VIII. Spolupůsobení státu v otázce bytové:
 1. Sociální demokracie staví se nepřátelsky proti snahám reformy bytové. 2. Povinnost svou součinně zasáhnouti v otázku bytovou plní stát: a) zákonodárstvím, b) dozorem, c) státní stavební bankou, d) stavebními úlevami. Tato pomoc nutně vyžaduje stanovití pojem obecně užitečných staveb bytových. 3. Stát má si všimati městských plánů upravitelů a vydati potřebné zákony o vyvlastnění. 4. Státní i obecní bytová reforma jest s prospěchem dělnictva . . . 125
- IX. Stavební povinnost zaměstnavatelův:
 1. V menších místech je zaměstnavatel povinen postarati se o byty svých dělníků. Jakými byty takové býti nemají. 2. Tato povinnost přísluší i státu jako zaměstnavateli a někteří s'átové jsou si této povinnosti vědomi. 3. Příkladem toho následovati mají i velkoobce. Čeho se při tom varovati. 4. Také velkopřemysl vidí, že nestačí jen hygienická péče o dělnictvo v továrně, nýbrž že potřebí dělníkovi také zdravého bytu. Tovární byt nesmí býti příčinou upřílišené odvislosti dělníkovy. 5. Povinnost stavby bytů dělnických přísluší zvlášt' továrníkům, jejichž výrobky těší se zvýšené celní ochraně. Činnost Hämmelova v Dornbirnu. 6. Saltaire, jeho stkvělé a stinné stránky. Dělnické byty Kruppovy. 7. Stavební činnost některých zaměstnavatelů ve Francii. 8. Tovární byty osamocených dělníků . . . 125
- X. Návrh Schöffle-Lechlerův a Brandtsův v příčině otázky bytové: 1. Hlavní myšlenky návrhu Schöffle-Lechlerova. 2. Návrh podroben ostré kritice demokratických a katedrových socialistů. 3. Myšlenky návrhu Brandtsora. 4. Usnesení delegátů katolických spolků dělnických v Norimberce . . . 142
- XI. Potřeba dělnických bytů na venkově: 1. Úbytek zemědělského obyvatelstva v Rakousku. Příčina zjevu jeho. 2. Dělnictvo zemědělskému, má-li se na venkově udržeti, potřebí vlastního krbu. K tomu hodí se spolky raiffeisensté. 3. Politika zřizování rentových statků v Německu a Rakousku 4. Lev XIII o vlastnictví pozemkovém. 5. Dělnické byty nemají tvořiti zvláštní dělnické čtvrti . . . 146
- XII. Vnější a vnitřní zřízení bytů dělnických.
 1. Přednosti domu rodinného. 2. Domky rodinné jsou dosažitelné i dělnictvu, poskytnou-li se jim jisté výhody. 3. Typy domů rodinných. 4. Jejich vnější architektonická úprava 5. Vnitřní rozdělení a zřízení. 6. Nevyvinutý smysl rodin dělnických pro útulnost bytu. Potřeba smyslu pro útulný byt. 7. Úloha ženy. 8. Útulný byt nutno si zachovati. Prostředky, jimiž budí se smysl pro zachování bytu . . . 151
- Doslov . . . 157